

важливих завдань розвитку країни є вирішення проблем галузі тваринництва, пов'язаних з забезпеченням населення якісними продуктами. Сутність полягає в взаємопов'язаному та збалансованому функціонуванні сукупності різних галузей складної інтеграційної системи “виробництво м'яса – переробка – реалізація м'ясної продукції”.

Висновки. Наші дослідження показали, що у Вінницькій області є всі умови для успішного функціонування підприємств м'ясопродуктового підкомплексу. Аналіз статистичних даних показує, що у регіоні наявне необхідне сировинне забезпечення, інвестиційні ресурси та сприятлива кон'юнктура ринку тваринницької галузі, діють державні програми підтримки розвитку сільськогосподарських товаровиробників. Проте, існує ряд негативних чинників, що впливають на функціонування м'ясопродуктового підкомплексу регіону, серед яких:

- нестабільність світового ринку м'яса, що змусило переглянути номенклатуру виробництва та скоротити її;

- падіння купівельної спроможності населення та відповідно попиту на національному ринку;

- відсутність внутрішніх інвестицій для зростання потужностей переробних підприємств;

- подорожчання продукції та зменшення доходів населення;

- відсутність підтримки сільськогосподарських товаровиробників державою на належному рівні, що зунеможливує впровадження нових технологій виробництва;

- застаріла система сертифікації та стандартизації та її невідповідність європейським вимогам.

На нашу думку, саме формування ефективного організаційно-економічного механізму розвитку м'ясопродуктового підкомплексу сприятиме вирішенню вищезазначених проблем та введе агропромислове виробництво області на новий рівень. На це і будуть спрямовані наші подальші розвідки.

Література

1. Мазур А.Г. Стратегічні напрями розвитку переробних підприємств АПК Вінницької області в умовах глобалізації / А. Г. Мазур, Я. В. Гонтарук // Вісник Одеського національного університету. Серія : Економіка. - 2015. - Т. 20, Вип. 3. - С. 71-74.
2. Бондаренко В. М. Розвиток ефективного виробництва молока та його промислової переробки в Україні / В. М. Бондаренко // Економіка АПК. – 2008. – № 5. – С. 61-64.
3. Гнилянська О. В. Фінансово-економічне забезпечення виробничо-господарського процесу у м'ясопродуктовому підкомплексі АПК : дис. ... к-та екон. наук : 08.00.03 / Гнилянська Ольга Василівна . – Львівськ. держ. фін. академія. – Львів, 2015. – 214 с.
4. Логоша Р. В. Аналіз сучасного стану експорту м'ясної продукції /
5. Р. В. Логоша // Економіка АПК. – 2009. – № 10. – С. 120-124.
6. Ціхановська В. М. Стан та перспективи розвитку ринку молока та молочних продуктів України / В. М. Ціхановська. // Економіка. Управління. Інновації. Серія : Економічні науки. - 2016. - № 1. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/eui_2016_1_24
7. Валова продукція сільського господарства України [Електронний ресурс]: Статистичний бюлетень за 2015 р. - Режим доступу : www.ukrstat.gov.ua.
8. Головне управління статистики у Вінницькій області [Електронний ресурс].- Режим доступу : <http://www.vn.ukrstat.gov.ua/>
9. Статистичний збірник “Тваринництво України” за 2016 р. [Електронний ресурс] . - Режим доступу : www.ukrstat.gov.ua.

УДК 338

ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИРОБНИЦТВА МОЛОЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ В УКРАЇНІ

Ціхановська В.М. – д.е.н., професор, Попова О.О. – аспірант

Вінницький національний аграрний університет

Ефективність виробництва як економічна категорія відображує дію об'єктивних економічних законів і проявляється в результативності виробництва. Вона є тією формою, в якій реалізується мета суспільного

виробництва. Економічна ефективність показує кінцевий корисний ефект від застосування засобів виробництва і живої праці, а також сукупних їх вкладень.

В ефективності виробництва

відображується вплив комплексу взаємопов'язаних факторів, які формують її рівень і визначають тенденції розвитку. У зв'язку з цим, для оцінки економічної ефективності виробництва молока використовують відповідний критерій і систему взаємопов'язаних показників, які відбивають вимоги економічних законів і характеризують вплив різних факторів. Для ефективного виробництва молока одним з головних чинників є формування високопродуктивного стада, оскільки молочне стадо є головним засобом у виробництві молочної сировини й від його продуктивності залежать результати виробництва господарюючих суб'єктів. Найкращий прояв генетичного потенціалу молочних корів відбувається у процесі повноцінної годівлі й належних умов утримання, більш того, поєднання цих процесів є обов'язковою умовою для підвищення продуктивності молочного стада й, відповідно, збільшення валових надойв молока [1].

Визначення економічної ефективності виробництва молока здійснюється на основі

системи показників, за допомогою яких можна визначити поточний стан, динаміку економічних процесів та виявити резерви її підвищення. В свою чергу вони повинні враховувати відповідні властивості молочної галузі.

Розглянемо ефективність виробництва молока в сільськогосподарських підприємствах України за допомогою показників, що найчастіше використовуються в аналізі ефективності виробництва (табл.1).

Отже, у молочному бізнесі основними факторами прибуткового виробництва є висока ціна і низька собівартість продукції.

Середні ціни реалізації 1 т молока, які склалися в сільськогосподарських підприємствах у 2015-му, були більше майже на 59,7 % проти рівня 2013 року, собівартість 1 тони молока у 2015 році порівняно з 2013 роком зросла на 62,4% що перевищує зростання ціни в 1,04 рази. Внаслідок цього рентабельність виробництва молока знизилася у 2015 році до 8,5 % проти 14,1 % в 2013 році.

Таблиця 1

Оцінка ефективності виробництва молока 2013-2015 роки

Показники	Рік		Відносне відхилення 2015 порівняно з 2013 рр. %
	2013	2105	
Виробництво молока для всіх категорій господарства в Україні, тис.т.	11191	10682	-4,5
Собівартість виробництва 1 кг. молока на сільськогосподарських підприємствах. грн.	2,85	4,85	-70,2
Середні ціна реалізації молока за 1 кг молока на сільськогосподарських підприємствах. грн.	3,32	5,3	59,64
Виручка від реалізації, тис. грн.	37154,12	56614,60	52,38
Середня собівартість реалізованого молока, тис. грн.	31894,35	51807,70	62,44
Прибуток (+), збиток (-) від реалізації, тис. грн.	5259,77	4806,9	-8,6
Рівень рентабельності, %	14,1	8,5	-39,7

Джерело: складена автором самостійно [2]

Тенденції останніх років безпосередньо пов'язані з тим фактом, що сьогодні лише за рахунок високих реалізаційних цін неможливо забезпечити конкурентні переваги виробництва молока, оскільки прибутковість також залежить від рівня собівартості продукції. [3].

Простежується також інший важливий тренд - за останні роки динаміка зміни чисельності поголів'я корів виявилася менш залежною від коливання рівня рентабельності виробництва молока, а отже, є більш стійкою до впливу ринкової кон'юнктури.

Література

1. Андрійчук В.Г. Економіка підприємств агропромислового комплексу: Підручник / В.Г. Андрійчук. – К.: КНЕУ, 2013. – 779 с.
2. Державний комітет статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>.
3. <http://ait-magazine.com.ua/news/oglyad-rinku-moloka>.